

**ELŐTERJESZTÉS
A KÉPVISELŐ-TESTÜLET**

2015. május 27-i ülésére

A napirendet tárgyaló ülés dátuma:	2015. május 27.
A napirendet tárgyaló ülés:	Képviselő Testület
Az előterjesztést készítette:	Kiss László Kulturális és Sport Bizottság elnöke
Előterjesztő:	Kiss László Kulturális és Sport Bizottság elnöke
A napirendet tárgyaló ülés típusa-1:	<u>nyílt</u> / zárt
A napirendet tárgyaló ülés típusa-2:	<u>rendes</u> / rendkívüli
A határozat elfogadásához szükséges többség típusát:	<u>egyszerű</u> / minősített
A szavazás módja:	<u>nyílt</u> / titkos

**A tárgyalandó témakör tárgya:
Órbottyán Város Önkormányzatának Közművelődési koncepciója**

1. A tárgyalandó témakör tárgyilagos és tényszerű bemutatása

Tisztelt Képviselő Testület!

Órbottyán Város Önkormányzat Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzata szerint a Kulturális és Sport Bizottság hatáskörébe tartozik a város kulturális életével kapcsolatos döntések előkészítése, szervezése valamint azok ellenőrzése. Ennek megfelelően a bizottság évenként felülvizsgálja az önkormányzat közművelődési koncepcióját és szükség szerint új koncepciót alkot.

I. A KÖZMŰVELŐDÉSI KONCEPCIÓ:

Órbottyán Város Közművelődési Koncepciója 2011-2016.

1. Bevezetés

„A kulturális örökséghez tartozó javak múltunk és jelenünk megismerésének pótolhatatlan forrásai, a nemzeti és az egyetemes kulturális örökség egészének elválaszthatatlan összetevői, szellemi birtokbavételük minden ember alapvető joga. Az e fogalomkörbe tartozó értékek különös védelme, megőrzése és fenntartása, valamint a nyilvánosság számára történő széleskörű és egyenlő hozzáférhetővé tétele a mindenkorai társadalom kötelezettsége. A nemzeti, nemzetiségi és etnikai kisebbségi kulturális hagyományok megőrzése, méltó folytatása, a közösségi és egyéni művelődési személyi, szellemi, gazdasági feltételeinek javítása, a polgárok életminőségét javító, értékhordozó tevékenységek, valamint az ezek megalósulására létrejött intézmények és szervezetek működésének elősegítése a társadalom közös érdeke.”

A fenti idézet a közművelődésről szóló 1997. évi CXL törvény célokat meghatározó bevezető gondolatai. A kulturális javak védelméről és a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. tv. (a továbbiakban: kulturális törvény) biztosítja

- a közművelődés intézmény- és tevékenységrendszerének védelmét,

- lehetőséget ad arra, hogy civil szerveződések is feladatot vállaljanak a közművelődésben,

- szabályozza a közművelődés finanszírozási rendszerét.

Kimondja, hogy a közművelődés feltételeinek biztosítása alapvetően az állam és a helyi önkormányzatok feladata. A jogszabály 77.§-a felhatalmazza a helyi önkormányzatokat arra, hogy a törvényben foglalt közművelődési célkitűzések megvalósítása érdekében a helyi lehetőségekre tekintettel koncepciót alkossanak közművelődési feladataik meghatározására. A 76.§. kimondja, hogy a helyi közművelődési tevékenység támogatása a települési önkormányzat **kötelező** feladata. A fenti kulturális törvény értelmében Órbottyán Nagyközség Önkormányzata alapvető közművelődési célja, hogy kulturális szolgáltatásokat biztosítson a község lakosságának, melynek alapelveit a helyi közművelődési feladatok ellátásáról szóló 2006/1 számú Ör. rendeletében határozta meg. A kulturális törvényben foglaltak alapján Órbottyán Nagyközség Önkormányzata a közművelődéshez való jog gyakorlását közérdeknek, a közművelődési tevékenységek támogatását közcélnak tartja. A közművelődést olyan értékhordozó közösségi tevékenységnek tekinti, amely a lakosság életminőségét, életesélyét javíthatja, ezért kiemelten támogatja az ezt segítő intézményeket, szervezeteket.

A községben működő civil szervezetek, egyesületek mind azt igazolják, hogy ebben a községben sokan vannak azok, akik lokálpatrióták és akik erős közösségi érzésük alapján fenntartják, ápolják kulturális értékeinket. Az önkormányzat célja, hogy a hagyományokat fenntartsa, illetve fejlessze a már kialakult kapcsolatokat, erősítse, és újakat alakítson ki. A gazdasági, társadalmi, nemzetközi kapcsolatok változása a kultúra területén is változásokat indukál. Az Önkormányzat koncepciójának kialakításakor azonban figyelembe kell venni az Önkormányzat mindenkorai anyagi lehetőségeit.

2. A koncepció célja:

1.) A helyi társadalom művelődési érdekeinek és kulturális szükségleteinek figyelembevételével - a helyi hagyományok, lehetőségek és sajátosságok alapján –meghatározza az önkormányzat által támogatandó közművelődési tevékenységek körét, azok ellátásának módját, feltételeit és a finanszírozás módját.

2.) A községi közművelődési lehetőségeket igénybevevők számát növelje.

2.1. A koncepció hatálya:

1.) A koncepció hatálya kiterjed az önkormányzat által fenntartott közművelődési intézményre.

2.) A koncepció hatálya kiterjed továbbá mindazokra a közművelődési intézményekre, társadalmi és civil szervezetekre, egyházakra, társulásokra és magánszemélyekre, amelyekkel, illetve akikkel az önkormányzat a község közművelődését gazdagító tevékenységek, szolgáltatások végzésére, kötelező feladatainak ellátására közművelődési megállapodást köt.

2.2. A közművelődési feladatok ellátásának alapelvei:

1.) A község minden polgárának és közösségének joga, hogy

a) igénybe vegye az önkormányzati fenntartású közművelődési intézmény szolgáltatásait, valamint a közművelődési megállapodásokban szereplő ellátásokat.

b) műveltségét, készségeit gyarapítsa, közösségi művelődési jogait érvényesítse.

2.) Az önkormányzat a koncepcióban vállalt közművelődési feladatait elsősorban az általa fenntartott közművelődési intézmény tevékenységén keresztül látja el.

3.) Az önkormányzat fenntartásában működő intézmények egyetlen vallás, világnézet vagy politikai irányzat mellett sem lehetnek elkötelezettek.

4.) Az önkormányzat közművelődési megállapodás megkötésével segítheti a koncepcióban meghatározott közművelődési feladatok ellátását, amelyeket nem önkormányzati fenntartású intézmények, civil szervezetek, illetve magánszemélyek végeznek.

5.) A helyi közművelődési feladatok ellátásában az önkormányzat elősegíti és igényli a civil közösségek, szervezetek, a magánszemélyek, valamint a kulturális tevékenységet is végző gazdasági vállalkozások közreműködését.

6.) Az önkormányzat és intézményei biztosítják, hogy a község polgárai a közművelődési lehetőségekről, tevékenységekről és szolgáltatásokról megfelelő tájékoztatást kapjanak.

3. Helyzetelemzés

3.1. Adottságok

Órbottyán Város elhelyezkedését tekintve a főváros vonzáskörzetében őrzi vidékies jellegét. Korcsoport szerinti megoszlása vegyes, de elmondható, hogy nem számít öregedő községnek, sok a fiatal és a gyermekkorú lakos. A község kulturális szolgáltatásait igénybevevők életkora, képzettsége, művelődési, szórakozási szokásai széles skálán helyezkednek el. Az itt élőknek színes programokat kínál a művelődési ház, a könyvtárak, egyesületek, civil közösségek, egyházi szervezetek, az oktatási intézmény. Ezeknek a szervezeteknek, intézményeknek az értékteremtő és értékközvetítő szerepe fontos, hasznos és nélkülözhetetlen. A kulturális életet, ahogy szerte az országban, úgy községünkben is az erősödő „civil-háló” jellemzi.

3.2. Az önkormányzat közművelődési ellátásának szervezeti keretei:

1.) Az önkormányzat közművelődési feladatainak ellátása során elsősorban együttműködik:

- a.) helyi intézményekkel: általános iskola, óvoda, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat,
- b.) a községi székhelyű, helyben működő, kulturális célokat is megvalósító társadalmi szervezetekkel,
- c.) a közművelődési feladatokat is ellátó civil szervezetekkel, melynek székhelye községünkben van és helyben működnek,
- d.) a községben működő történelmi egyházakkal,
- e.) az országos, megyei - hasonló feladatokat ellátó - közművelődési szervezetekkel.
- f.) a községben működő sportegyesületekkel.
- g.) a veresegyházi Kölcsey Ferenc Városi Könyvtárral és Váci Mihály Művelődési Házzal
- h.) A kistérség közművelődési intézményeivel.

2.) Az e koncepcióban meghatározott közművelődési feladatok megvalósításához, az önkormányzati alapítású közművelődési intézmény elsősorban az alapító okiratban, valamint a közművelődési feladat-finanszírozási szerződésben rögzített kulturális, közművelődési alapfeladatok teljesítésével járul hozzá.

3.3. A közművelődés intézményi bázisai a városban

A közművelődési közfeladatok ellátása érdekében az Önkormányzat saját tulajdonú és alapítású intézményeket működtet:

3.3.1. Órbottyán Önkormányzata kulturális bázisa a Művelődési Ház és Könyvtár, amely programválasztékában folyamatos megújulás alatt van.

Szervezeti egységei:

- I. sz. Művelődési Ház (Rákóczi u. 43.)
- II. sz. Művelődési Ház (Rákóczi u. 186.)
- Községi Könyvtár (Rákóczi u. 43.)
- Községi Fiókkönyvtár (Rákóczi u. 186.)

A Művelődési Ház és Könyvtár kulturális szolgáltatásokat végez, a szabadidő hasznos eltöltését segítő programokat, klubokat, művészeti köröket, kiállításokat stb. szervez. Jelentős szerepet vállal a hagyományos községi rendezvények lebonyolításában például Szüreti felvonulás, Majális, Térköszöntők, Gyermeknap, Harangok Napja.

3.3.2. Városunk közösségi színterei

Órbottyán nagyközség Önkormányzata a helyi közművelődésről alapján az alábbi közösségi színtereket biztosítja:

- I. sz. Művelődési Ház (Rákóczi u. 43.)
- II. sz. Művelődési Ház (Rákóczi u. 186.)
- Községi Könyvtár (Rákóczi u. 43.)
- Községi Fiókkönyvtár (Rákóczi u. 186.)
- A Kvassay Jenő Általános Iskola közösségi színterei
- Az Óvoda közösségi színterei

Továbbá hagyományosan (nem épületek épületegyüttesek) közösségi színtérként működik a:

- Vácbotyáni Római Katolikus Templom előtt, a világháborús emlékmű közvetlen környezetét magába foglaló települési terület rész
- a Vácbotyáni Obersovszky Gyula emléktábla közvetlen környezetét magába foglaló települési terület rész

- az Őrbottyáni Bartók Béla utcai sportpálya települési terület része
- az Őrszentmiklósi települési részen lévő Hősök tere települési terület része
- a tájház és a hozzá tartozó régi iskola épület és udvar

A rendelet megalkotása óta két szabadterei közösségi színtérrel gazdagodott településünk, az egyik a Kossuth utcai sportpálya, a másik az Általános Iskola előtti településközponti tér.

3.3.3. Az idős embereket összefogó nyugdíjas klubok jelentős szerepet játszanak az általuk megcélzott korosztály hasznos időtöltésének szervezésében, valamint nagyban hozzájárulnak városunk hagyományainak ápolásában.

3.3.4. Az Önkormányzat együttműködik a **nem önkormányzati alapítású**, de a közművelődést érdemben szolgáló intézményekkel és szervezetekkel. A programok megvalósításánál számít az egyházközségek, a városban megalakult civil szervezetek kezdeményezéseire, tevékeny szerepvállalásukra.

3.3.5. Kommunikáció

Tájékoztatás:

A közművelődési programokról a város lakossága a helyi sajtóból, az internetről (Honlapokról), valamint plakátokon, hirdetőtáblákon és szórólapokon értesül. Kapcsolattartás: a 1/2006 sz. rendelet alapján az Őrbottyáni Közművelődési Tanácson keresztül. A közművelődés helyi, lakossági képviselője érdekében legfeljebb hároméves időtartamra Őrbottyán nagyközségben Közművelődési Tanács (a továbbiakban: Tanács) alakítható. A Tanács elsődlegesen a lakossági igények megjelenítésének, a kulturális érdekérvényesítésnek és a közművelődési tevékenységek önkéntes összehangolásának rendszeres és folyamatos helyi fóruma.

3.3.6 A Kulturális és Sport Bizottság szerepe a városi közművelődési tevékenység megvalósításában

A Bizottság támogat minden olyan kezdeményezést, mely közvetve vagy közvetlenül értékteremtő funkciót tölt be és hozzájárul a község sokszínűségéhez. Formálja a község kulturális életét, koncepcionális kérdésekben állást foglal, és javaslatot tesz a Képviselő-testületnek.

4. Célkitűzések

A modernizáció, a technikai fejlődés, a tudásalapú, informatív társadalom a jövőnek megfelelő működési feltételek kialakítását igénylik, a helyi kulturális hagyományok, szokások megőrzése mellett.

4.1. Az önkormányzat által vállalt közművelődési feladatok

Az önkormányzat feladatának tekinti, hogy- a községben kialakult művelődési hagyományokra, a város közművelődési fejlesztésének koncepciójára, valamint az intézmények, a civil szervezetek és a polgárok tevékenységére alapozva- a közművelődés sajátos eszközrendszerével segítse:

- a.) a város szellemi vonzerejének, lakosságmegtartó képességének növelését, a civil társadalom kulturális önszerveződő tevékenységének erősítését, a községi lakosok életminőségének javítását,
- b.) a város kulturális értékeinek, hagyományainak feltárását, megismerését, ápolását, kiemelkedő személyiségeinek értékteremtő tevékenységét, kulturális tevékenységük megőrkítését,
- c.) az iskolarendszeren kívüli képzéseket, munkaerő-piaci képzéseket, a felnőttoktatás egyes formáinak intézményesülését a közművelődés feltételrendszerében,
- d.) a hátrányos helyzetűek részére kedvezmények biztosítását a kultúra hozzáférhetőségének támogatása érdekében,
- e.) a gyermekek és fiatalok művelődési, művészeti és közösségi életét,
- f.) a környezeti kultúra javítását, a községesztétikai kultúra fejlesztését,
- g.) az egyetemes, a nemzeti, a nemzetiségi és más kisebbségi kultúrák megismertetését, gyarapítását, a különböző kultúrák közötti kapcsolatok kiszélesítését,

h.) az ismeretszerző, az amatőr alkotó, művelődő közösségek tevékenységének támogatását különös tekintettel a kiemelkedő értékeket felmutató művészeti és szellemi alkotóközösségek, műhelyek tevékenységére,

i.) a szabadidő kulturált és művelődési célú eltöltését,

j.) a humán és közhasznú információs szolgáltatásokat, a helyi művelődésszociológiai kutatásokat,

k.) az egyéb művelődési lehetőségeket vagy művelődési formákat.

4.2. Főbb középtávú feladatok városunkban:

- Tovább kell fejleszteni a Művelődési Ház és Könyvtár tárgyi és humán kapacitását a községi rendezvények, valamint a kiscsoportos foglalkozások magasabb színvonalú és gazdaságosabb kiszolgálása érdekében.
- A községi Művelődési Ház és Könyvtár épületének bővítése (ha nem kerül sor új építésére) szükséges, mert a jelenlegi épület egy közel 8000 lelket számláló település igényeinek nem felel meg. A műemlék - rekonstrukció előtt álló- Pálos vendégfogadó felújítása után a gazdaságos működtetésre és kihasználtságra kell törekedni. Kiállításokat lehetne rendezni és tele-házként is működhetne.
- Horváth Lajos veresegyházi történész megalkotta a környező települések monográfiáját például Veresegyházét, Szadát, így Örbottyánét is. Ennek megvásárlása a Községi Könyvtár részére legalább 1 példányban az Önkormányzat számára rendkívül fontos cél.
- Továbbra is folytatjuk az évek óta hagyományosan megrendezésre kerülő községi szintű programok lebonyolítását (Majális, Harangok Napja stb.).
- A pályázati lehetőségek maximális igénybe vétele fontos szerepet töltsön be a programok megvalósíthatósága érdekében.
- A lakosság naprakész tájékoztatása és kiszolgálása érdekében törekszik a legújabb információs technika alkalmazásával, ennek érdekében szükséges az önkormányzati, valamint a Művelődési Ház és Könyvtár önálló internetes honlapját folyamatosan aktualizálni, karbantartani.

5. A közművelődés finanszírozásának alapelvei:

- 1.) Az Önkormányzat éves költségvetésében az állami támogatás mellett kell, hogy biztosítsa a humán és tárgyi feltételeket a Művelődési Ház és Könyvtár működéséhez.
- 2.) A közművelődési színtereken ellátott közművelődési feladatokra az Önkormányzat éves költségvetésében biztosítja a pénzeszközöket.
- 3.) A közművelődési feladatok ellátásának további forrásai a központi és a minisztériumi költségvetési támogatások, valamint az érdekeltségnövelő minisztériumi pályázati pénzeszközök.
- 4.) További forrás a szolgáltatásokért fizetett díj, valamint a természetes és jogi személyek, szervezetek pénzügyi támogatása.

II. Tájékoztatás a közművelődési koncepció felülvizsgálatáról:

1. Eredmények

- A Művelődési Ház és Könyvtár könyvtárosi feladatainak betöltésére az önkormányzat pályázatot hirdetett, mely sikeres és eredményes volt. Bízunk benne, hogy a humán erőforrás növelésével az intézmény hatékonyságát és a szolgáltatás színvonalát tovább erősíthetjük.
- A műemlékvédelem alatt álló egykori Pálos fogadoház felújításának első üteme sikeresen megvalósult.
- Községi programjaink tovább bővültek, lehetőséget adva a lakosok számára, hogy minél sűrűbben és minél többen tudjanak találkozni, valamint szabadidejüket hasznosan és kellemesen tölthessék el.
- Városunk honlapja állandó felületet biztosít a különböző programok meghirdetésére, továbbá a Művelődési Ház és Könyvtár intézménye is önálló honlappal rendelkezik ahol folyamatosan feltöltésre kerülnek az aktualitások.

2. Célok, javaslatok

- A Művelődési Ház és Könyvtár fejlesztésére és bővítésére valamint egyéb közművelődési tevékenységekre kiírt pályázati lehetőségek figyelése és azok minél hatékonyabb érvényesítése.
- Órbottyán megalkotott monográfiájának lehetőség szerinti beszerzése. "Aki megismeri környezetének elemeit, melyhez minden hozzátartozik, s körülveszi őt, az könnyebben boldogul annál, mint aki a tétlen beletörődésbe a „nembánomságba” menekül. S nem vesz tudomást a múlt és a jelen bizonyosságairól, „történeiről” és az ezekből következő eshetőségekről, lehetőségekről."
- A könyvtár kínálatának folyamatos bővítése figyelembe véve az új technológiákat (pl. hangoskönyv)
- Színházi és irodalmi, művészeti estek rendszeres szervezése. Látható és érezhető az igény az ilyen jellegű szellemi kikapcsolódásra. Fontos tudnunk azonban, hogy mindenhez idő kell és kitartóan kell viselni az esetleges sikertelenséget, nehézségeket is.
- Közművelődési intézményeink alapvető és folyamatos karbantartása. Mindez elengedhetetlen ahhoz, hogy civilizált körülmények között tudjuk szervezni közösségi rendezvényeinket.
- A II-es számú Műv. Ház (Pálos fogadó) felújításának befejezése, ahogy azzal az önkormányzat pénzügyi lehetőségei engedik.
- Szintén a II-es Műv. Ház udvarán lévő vizesblokk XXI. századi körülményeknek megfelelő átalakítása.
- Javaslat érkezett a városi könyvtárba történő beiratkozás fizetősé tételét illetően, továbbá, hogy a művelődési ház felújítását társadalmi munkával, közösségi összefogással valósítsuk meg. Az eddig beérkezett és a későbbi javaslatokat is a Kulturális és Sport Bizottság meg fogja tárgyalni

2. Előzmények, a tárgyalandó témakörben hozott korábbi képviselő-testületi döntések, és azok végrehajtásának állása:

A Humánügyi Bizottság által megalkotott közművelődési koncepció tárgyalása és elfogadása a Képviselő-testület 2011. (II. 28.) határozata szerint.

3. Jogszabályi hivatkozások:

A kulturális törvény: 1997. évi CXL. tv

4. Költségkihatások, illetve a kiadás fedezetét biztosító költségvetési sor megnevezése

5. Határozati javaslat, rendelet-tervezet

Órbottyán Város Önkormányzat Képviselő testületének Kulturális és Sport Bizottsága.../2015. (05. 27.) határozata Órbottyán Város Közművelődési Koncepciójáról és a közművelődési feladatok felülvizsgálatáról

Kulturális és Sport Bizottság javasolja Órbottyán Város Önkormányzat Képviselő testületének, hogy a település **Közművelődési koncepciójának** felülvizsgálatát és az arról készített tájékoztatót fogadja el.

Órbottyán, 2015. május 27.

HATÁROZAT

A képviselő-testület 7 igen, 0 ellen szavazattal, 0 tartózkodás mellett az alábbi határozatot hozta:

Órbottyán Város Önkormányzat Képviselő testülete 122/2015. (V. 27.) számú határozata Órbottyán Város Közművelődési Koncepciójáról és a közművelődési feladatok felülvizsgálatáról

Órbottyán Város Önkormányzatának Képviselő testülete úgy határoz, hogy a Közművelődési Koncepció elkészítését visszautalja Kulturális és Sport Bizottság hatáskörébe azzal, hogy a bizottság a testületi ülésen elhangzottak alapján a koncepciót 2016. január végéig terjessze be a testület elé.